

Una “alternativa senzilla” per constituir les meses de la consulta del 9 de novembre

Roger Palà

Els qui recelen d'emprar la desobediència civil si el Tribunal Constitucional veta la consulta del 9 de novembre esmenten sovint tres punts flacs d'aquesta estratègia: **el cens, la ubicació dels col·legis electorals i la constitució de les meses**. Segons aquest argumentari, la Generalitat no disposa d'un cens acurat que pugui fer servir, en molts ajuntaments on governen el PP o el PSC hi pot haver problemes per trobar espai on realitzar les votacions i a més hi haurà meses que no es podran constituir per que molta gent no voldrà participar-hi i no es podrà obligar ningú a formar-ne part. Per tant, el procés no tindrà garanties democràtiques i és millor aparcar la consulta i cercar una altra via (siguin unes “eleccions plebiscitàries” o una marxa enrere en tota regla).

Certament, cens, col·legis i meses són tres problemes importants. El president d'ERC, **Oriol Junqueras**, els abordava sense aprofundir-hi en excés en [l'entrevista que publicava Crític](#) la setmana passada. Per al líder republicà, aquests tres punts no representen un gran problema: “de cens, n'hi ha i la Generalitat en disposa”, afirmava rotund. Els col·legis, deia, “seran els de sempre” i si algun ajuntament hi posa impediments “hi ha molts altres espais de la Generalitat de Catalunya que es podrien fer servir”. Amb la qüestió de la constitució de les meses, deia el líder d'ERC que “també hi ha alternatives molt senzilles”. Totes aquestes qüestions s'hauran de concretar amb el decret de convocatòria que previsiblement el President Mas aprovarà o avui dilluns o al llarg d'aquesta setmana.

Quines serien aquestes “alternatives senzilles” a les que es refereix Junqueras i que garantirien que les meses es poguessin constituir amb normalitat? Una bona opció seria el que preveu la [Llei orgànica general del règim electoral espanyola \(LOREG\)](#) de 1985, de fet la llei electoral vigent a Catalunya, ja que en més de trenta anys d'autonomia els nostres partits polítics, a diferència del que ha passat en d'altres comunitats autònomes, no s'han posat d'acord per fer-ne una de pròpia. La LOREG, [en el seu article 80](#), estableix que si no és possible constituir les meses amb els ciutadans convocats, la Junta Electoral de Zona (en aquest cas, l'òrgan pertinent podria ser la Comissió de Control que preveu la llei de consultes) pugui designar “lliurement” a les persones que han de formar part de la mesa electoral, **“podent fins i tot ordenar que en prengui part algun dels electors que es trobi present al local”** en el moment d'efectuar la constitució de les meses. És a dir: si no es pot formar la mesa amb la gent convocada (la llei de consultes preveu un titular i dos suplents per cada càrrec), els primers electors que acudeixin a votar poden ser cridats a exercir aquesta funció. El màxim que podria passar, doncs, és que es trigués una mica més del compte a constituir alguna mesa, però seria molt estrany que no es trobessin candidats. Sobretot si les seccions locals de l'Assemblea, Òmnium o els partits favorables a la consulta mobilitzen els seus afiliats arreu del país i els animen a presentar-se a primera hora del matí als seus col·legis electorals.

Alternatives com la de les meses es podrien trobar en qualsevol àmbit tècnic que faci referència a la consulta. I és que, en realitat, **el conflicte que planteja el 9 de novembre no és de naturalesa legal, sinó política**. Per tant, si el Govern vol realitzar la consulta trobarà la fórmula de fer-la, encara que el Constitucional la veti i al marge dels arguments legalistes que es puguin esgrimir en cada moment. Cal buscar les eines per tal que tot sigui democràticament impecable i ajustat a dret –fins i tot a l'actual llei espanyola– però en l'actual context **més d'hora o més tard les institucions catalanes, si volen exercir el dret a l'autodeterminació, hauran de realitzar un acte de desobediència civil**. És això o bé esperar un futur (incert) en què el context polític a Espanya sigui

molt diferent de l'actual. Per exemple, un govern de Podemos amb qui poder negociar una consulta pactada amb totes les de la llei. Tot i això, aquesta possibilitat, per bé que no remota, no sembla molt plausible a curt o mig termini. Catalunya potser no pot esperar tant.